

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІІ

Виходить кожного четверга о 8-ій год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневник у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІІ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
 Для Галичини 2.50 дол.
 Для України 36 руб.
 Для п. Америки 2.50 дол.
 Для Канади 2.50 дол.
 Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Ukraïnos no Brazil.
 Publica-se em Prudentópolis às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс. від стиха. Більші по 200 рс. За всякі оголошення платять ся з гори.

PRACIA

Prudentópolis — Parana

Ми Українці до скопу
 В нас є! сила Козаків!

Не розлучать нас ні море,
 Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОВУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Українці в Бразилії і Аргентині!

Страшний суд прийшов на нашу рідну землянку Галицьку Україну! Ляхо-Татари опанували нашу Вітчину! Віру нашу ганьблять, церкви зачинають, мову нашу рідну нам забороняють! Переслідують наших провідників народних і церковних. До сего вже дійшло, що навіть наші князі св. Церкви не можуть посітити своїх вірних, бо ті Ляхи архикатолики не дозволяють навіть і сего.

Браття наші просять, щоб ми їм помогли скинути се ярмо ляцьке, ті польські кайдани. Через свій уряд просять, щоб ми їм позичили гроша купуючи бонди.

Не будьмо глухими на сей заклик. Покажім сим, що справді любимо свою Вітчину, що ми єсьмо вірними внуками нашого любого козацького роду.

Нарід наш там знищений, обкрадений, в наче в передсмертних судорогах просить, благає о сю позичку.

Голос з могил наших славних

предків: як Володимира Великого, Ярослава, Святослава, Данила, Сагайдачного, Богуна, Наливайка і прочих — просять, щоб ми помогли пірвати сі тяжкі окуви, що лютий Лях наложив на наш любий нарід.

Ми ті окуви певно пірвемо, коли станемо одною лавою і розкупимо бонди Галицької позички. Коли будемо глухими, то ми станемо ворогом своїм, а приятелем Ляхотатара.

Тому спішім, щоб не було за пізно! Позичка най покаже, який в нас патріотизм.

Если один не може, лучімся в товариства, а купуймо. Най не буде ані одної оселі, ані одної родини, ані одного Українця в Бразилії і Аргентині, щоб не приступив до сеї позички.

Гроші шліть, або до Редакції „Праці“, або до:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE of GALICIA
 Financial Department
 1901 Columbia Road N. W.
 Washington D. C. — AMERICA

ро повстане Польща. Може взагалі вже не повстане. Може вже навіть і Небо не буде терпіти Польщі на землі, щоб вона не стала новим нещастем світа.

Серед нещастя йде часто замішанне. Його вже слідно в Польщі. Робітничі страйки дали польському салдатству причину до стрілянини в Познанщині і в Холмі. В той спосіб усміряє Польща голодне населення.

Кабінет польського лакомого хлопа Вітоса, уступив. Уступив тоді, як обдер польську державу до нага. Пишуть газети, що вшехполяки мають прийти до влади і поставити Гломлінського преміером на місце Вітоса. Що тоді може статися — не знати. Але звісне, що в Польщі партії так ненавидяться, що до цивільної війни не далеко. Особливо ненавидить польський хлоп урядничої — вшехпольської партії Гломбінського, Дмовського, Грабського і других.

Це мабуть причина, чому появилися вісти, що хтось там в Польщі хоче зробити польського президента, Пілеудського «крульом» польським. Можливо, що єсть в тім шось правди, бо польський хлоп на всякий випадок волів би мати одного «круля» у

»В Холмі і Равічу, на східних і на західних «кресах» річпосполитої стріляли до робітників в імя вільної торгівлі. Цілу Польщу від сходу до заходу опоясав вільний пояс.

Страйк залізничий в Познанщині, страйкова філя в цілій Польщі, демонстрації і розрухи ізза дорожні отсе перші наслідки вільної торгівлі. Це наслідки природні і неминучі.

Головно пруська дільниця, де наслідком пруської карности ціни були найниші, тепер підкочила ціна о 150%. Ізза того повстав там «сепаритизм» — жадання відокремлення від Польщі.

Бо злука з Польщею представилася здивованим і перестрашеним очам тамошнього населення як прилучення до держави з необмеженим визиском, до держави, де нема ніякого права, де загальний інтерес не має ніякого значіння, де населення виставлене на рабунк визискувачів без застороги... Таку Польщу представила хлопська власть Познанчикам.

Цілком природно, що в серцях і умах Познанчиків мусіла повстати лише ненависть до тортур, що виходять з Варшави.

Такий лад, який веде державу до руїни, а суспільне господарство до краху, не може бути владно прийнятим.

Зловіщі знаки для Польщі

Ціна польської марки паде по-

Польща — її керманічі — в часті розуміють, що це значить. Бо коли розлетиться держава ізза поразення на полі бою, одні з них будуть втікати, а інші будуть вмерти.

лик. Покажм сим, що справді бимо свою Вітчину, що ми єсьмо вірними внуками нашого любого козацького роду.

Нарід наш там знищений, обкрадений, в наче в передсмертних судорогах просить, благає о сю пощичку.

Голос з могил наших славних

Гроші шліть, або до Редакції „Праці“, або до:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE of GALICIA

Financial Department
1901 Columbia Road N. W.
Washington D. C. — AMERICA

Зловіщі знаки для Польщі.

Ціна польської марки паде постійно. Пробирав стримати її упадок американський секретар торгівлі, Гувер, але йому не вдалося. Оголосив, що Польща стоїть добре, що мала добрі жнива і сейчас на другий день польська марка піднеслася о одну третю часть цента на тисячці. Але тепер постійно паде. Вже впала до 2 і одну восьму за сотку а коли так, то незабаром вона дійде до зера. Це зловіщий знак. Навіть справжні економісти не знають, як би можна цьому зарадити.

Польща — її керманічі — в части розуміють, що це значить. Бо коли розлетиться держава ізза поразення на полі бою сильним переможцем, то це не єсть ганьбою для народу. Коли би Польщу були знищили большевики, кожний Поляк був би міг плакати перед світом, що його вітчину знищили вороги і був би дальше жebraв милосердія від чужинців.

Тимчасом Польща паде сама від себе: від свого нахабства, неробства, злодійства, нездарности. Коли незабаром Польща піде на ліцитацію — то ва нікого вже не буде міг Поляк парікати але сам на себе. А потім вже не ско-

дити польський хлоп урядничой — вшехпольської партії Гломбінського, Дмовського, Грабського і других.

Це мабуть причина, чому появилися вісти, що хтось там в Польщі хоче зробити польського президента, Пілсудського «крульом» польським. Можливо, що єсть в тім шось правди, бо польський хлоп на всякий випадок волів би мати одного «круля» у Варшаві, ніж сотки короліків в ріжних частях Польщі. Але мож також припускати, що це лише «страхи на Ляхи», шоби викликати обуренне проти Пілсудського. На всякий випадок це злий знак для Польщі. Котрась партія хоче використати такі поголоски для своїх цілей і зчинити переворот.

Що такий переворот є можливий, про це пишуть польські газети. Так на приклад пише польський соціалістичний краківський часопис «Напшуд»:

де нема ніякого права, де загальний інтерес не має ніякого значіння, де населенне виставлене на рабунок визискувачів без застороги... Таку Польщу представила хлопецька власть Познанчикам.

Цілком природно, що в серцях і умах Познанчиків мусіла повстати лише ненависть до тортур, що виходять з Варшави.

Такий лад, який веде державу до руїни, а суспільне господарство кидають просто на визиск приватних людей, мусять викликати сепаратичні напрями і гасити навіть найгорячий патріотизм. Хто був би сподівався перед двома літами, що Польща скоро лише воскресне і зединиться зараз викаже в своїх дільницях сепаратистичні наміри? Прецінь же ці дільниці так тужили за злукою, а цьогодня бунтуються Познаньщина і Поморе проти злуки, а Малопольща нарікає на Варшаву і Королівство, а Королівство лає Галіціянців і Познаняків.

А. Кашенко

Під Корсунем

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ

I.

Багато подій з минулих часів життя України бачив Корсунь. Невелике те місце тепер, невелике воно було й за часів козацьчини, а проте багато важило в житті України через те, що стояло в осередку козацьких земель і до того — на битому шляху з запорожської Січі та Чигрина на Білу Церкву, а далі на Київ, Львів та Варшаву.

Через той битий шлях Корсунь зазнавав багато лиха, бо як тільки татари на Київщину, або Білу Русь, то вже вони не минали Корсуна: у пізніші ж часи, коли почалася боротьба України з Польщею, Корсунь не один раз переходив з рук до рук. Скільки то разів Корсунь було руйновано й випалено до останньої хати, так того ніхто й не злічив би, а все ж таки після всякого руйнування люди, що переховувалися під час руїни по лісах та байраках, знову збиралися до своїх зруйнованих осель і відбудовували їх влуге, бо дуже вони любили свою рідну крутоберегу Рось та свої кучериві садки

й зелені левали, що широким килимом стелилися до Росі у захистному куті річки.

За тих часів, що про них піде наше оповідання, себто за часів великого руху українського народу під проводом Богдана Хмельницького, у Корсуні було не менше, як сот три хат та дві невеликі церкви; на високому ж клині, що Рось обмевала з трьох боків, стояв невеликий замок, збудований власником Корсуна, Вишневицьким.

Край міста, недалеко від Росі, стояла причілкою до вулиці хата реєстрового козака Цимбалюка. Та хата була велика, під новим солом'яним дахом, з чотирма обведеними суриком вікнами в двір, широкою навкруг хати присьбою. У середині хату було поділено на дві світлиці, де міститься Цимбалюк з жінкою й дочкою, просто проти сіней була пекарня, а в ліву руку від сіней була одна невеличка світлиця. Ту світлицю Цимбалюк прибудував до хати торік, маючи надію, що його єдина дочка Прися, що саме стала на виданні, житиме в рідному куточку й після одружіння.

Данило Цимбалюк козакував з молодих літ. Першим походом, що в ньому Данило брав участь, був славний похід гетьмана Сагайдачного на турецький город в Криму, Кафу, року 1616. У тому поході він добув досвід, як рубати воро-

гів, лазити на ворожі мури та бапти й визволяти земляків з бусурменської неволі. На другий рік він руйнував, з тим таки Сагайдачним, турецький Трапезонд та палив околиці Царгороду. Після того він одбув кілька походів на Москву а року 1621 рубався з турками під Хотинем, не Сагайдачний, зрятувавши польське військо від загибелі, навіки прославив козаків — синів України.

Звикнувши за часів Сагайдачного мати поляків за братів, Цимбалюк і за пізніших часів був тієї думки, що треба жити з поляками в згоді й що всі, які чиняться на Україні козакам та селянам кривди, є випадкові, чиняться панамі без волі й відома короля і колись минуться. Через такі свої міркування, під час повстання Тараса Трясила, він не тільки не пристав до запорожні та повстанців, а, навпаки, ремствував на козацьку молель за те, що та єднається з запорожцями й драгуючи тим польське панство, накликають на Україну нові утиски.

Під ті часи ворожнеча поміж козаками реєстровими, себ-то такими, що мали від польського сейму права на волю та власність, і по-за реєстровими, себ-то запорожцями і виключеними з реєстрів, була велика, і Цимбалюк, оберігаючи свої права, був таким щирим прихильником поляків, що коли коронний польський гетьман Конецьпольський, під час війни з

гетьманом Сулимою, надумав добути того зрадою, то він був одним з козаків, що згодилися йти у табір Сулими і, вдавни з себе товаришів однодумців, захопили гетьмана зрадою й привели до Конецьпольського на катування й страту.

Проте за останні роки погляди й міркування козака дуже відмінилися. Він побачив, що вільний, за його юнацьких часів український народ, польські пані що далі все дужче, за згодою короля, підвертають під себе, не важаючи на те, що українські селяне до того часу або зовсім не брали участі в повстаннях козаків, або участь їх була мало помітна. Коли таким чином Цимбалюкові впала з очей полуда, він зрозумів, що утиски на селян — то не кара за повстання, а робляться тому, щоб повернути всіх Українців у невольників. Коли ж після того почалися утиски й на православну віру, й одну церкву в Корсуні було примусом повернуто на уніатську, а другу було віддано в аренду жидові, Цимбалюк зрозумів, що поляки напосілися на Україну, щоб примусити всіх Українців стати поляками, не важаючи на спокій України й бездоганну вірність реєстрових козаків, одібрали у них право обірати свою старшину вільними головами та приставили до них свого старшого й своїх полковників з польської шляхти, старий козак засумував, що козацьчині приходить

Сойм в якому є більшість паскарів (визискувачів) і правительств яке єсть їх правительством, є нещастем для Польщі. Вони є розсадниками сепаритизму і комунізму, вони то розсаджують свіжо зліплєну (!) польську державу.

Кожний розумний чоловік зі страхом питає сьогодні: Як довго ще потребає така господарка і чим те все скінчиться?

Так пише польська соціал-патріотична газета. А яка на це відповідь?

Цю відповідь можуть і повинні дати ті народи, які терплять під польським ярмом.

Коли Польща такий ледар, що навіть її власний нарід бунтується проти неї і хоче творити собі якісь окремі краї, то як можуть любити цю державу народи, які Польща підбила брутальною силою і править над ними гірш колишнього Риму? Тому упадок Польщі певний. Це питання короткого часу.

Чи приготовляється українська еміграція на смерть Польщі? Чи Українці в Америці думають, що повстане вільна Україна сама собою зі смертю Польщі?

«Праця єдина з неволі нас вирве».

„Америка“.

Замах на Пілсудського

ЗМАХ ВИКОНАВ УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТ ФЕДАК У ЛЬВОВІ.

Дня 25. вересня генерал Йосиф Пілсудский, президент польської республіки, ледви unikнув смерті у Львові від замаху.

Він вертався з бенкету, який улажено його і всідав до автомобілю в ринку, щоб удатись до театру, коли роздалися до нього три стріли.

Стріли генерала Пілсудського не ранили, але граф Грабовський, котрий йому товаришив, одержав рану в ногу.

Президент казав шоферови їхати до шпиталю. Коли його запевнено, що рана не є поважна, він вперся їхати до театру, як мав гадку спершу. Як прибав до театру

є польським „воеводою“ львівського округу („воевудства“).

Телеграми з Варшави подають, що молодого заговорника, сейчас по замаху, вхопила польська товпа і злінчувала його на місці.

Зноваж телеграми з Львова подають, що поліція вирвала студента з рук розбішеної польської товпи й арештувала його. Причиною сего діла самі Ляхи.

Розвиток української преси у Галичині.

Дневник „Український Вістник“, який виходить на місце забороненого Ляхами „Діла“ у Львові (адреса: Ринок ч. 10), по тяжких переходах вступив тепер на новий шлях розвитку.

Про се пише він від редакції до читачів ось що:

„Випускаючи „Український Вістник“ у збільшенім обемі, повідомляємо, що будемо більше місця присвячувати справам літератури й культури, щоби тим чином хоч в часті заступити недостачу літературно-наукового органу. Від теперішньої хвили „Український Вістник“ матиме два постійні фейлетони. В першій друкуємо роман молодого талановитого письменника Кліма Поліщука, а другий фейлетон буде змінний. Так само більше уваги присвячувати будемо господарським справам.

„Український Вістник“ появлятиметься в ОБЕМІ 8 СТОРІН ДРУКУ, а понеділки лише в обемі 4 сторін з огляду на недільний відпочинок.

„В техніці друкування нашої часописі наступає великий поступ, майже перелім. Се перша українська газета в Галичині, що буде друкована на поспішній ротаційній машині. Взагалі можна сміло твердити, що під тим оглядом ми йдемо в Галичині в першій ряді технічного поступу. Наша ротаційна машина, порехова (має партер і перший поверх) є останнім висловом друкарського технічного поступу. Вона здатна друкувати різноманітні

ти повноту життя даної місцевости чи повіта.“

* * *

Редакція „Праці“ жєлає „Українському Вістникові“ успіху в праці і боротьбі для поступу і визволення українського народу в Галичині.

Петлюра під покровом Румунії.

З огляду на велику небезпеку війни, Лев Троцький, большевицький міністер війни виїхав на Україну і знаходиться в Одесі, де переводить мобілізацію большевицьких сил.

В своїй промові, яку виголосив перед саветом в Одесі Троцький заявив, що „банди“ Петлюри остають під протекторатом Румунії і вони в Румунії переводять реорганізацію з цілею захоплення в свої руки Камінця і Могилева, які то два дістрікти Петлюра має уживати потім яко підставову точку для своїх дальших операцій проти большевиків.

Чічерін, большевицький міністер закордонних справ знова вислав до вугу телеграму іскровим телеграфом в якій закидає, що Польща дає всю поміч і підпогу московському чорносотенцеві, Савінкові. Борис Савінков, який був міністром війни в міністерстві Керенського, дістає від польського генерального штабу гроші, амуніцію і оружє, в ціли уможливлення йому нападу на большевицьку територію.

Чічерін признає, що відділи, які остають під контролею Савінкова, ведуть в Росії незвичайно оживлену підїздову війну. Таксамо в цій телеграмі Чічерін закидає що Румунія підпомагає Петлюру в цей сам спосіб, як Польща підпомагає Савінкову. Відділи одного і другого нападають на поїзди, висаджують їх в воздух і рабують всі запаси, які везеться для голодних. І він висміває акцію Америки, яка висилає поміч голодним, яку однак сейчас Польща за французькі гроші нищить.

що польська шляхта притьмом втікає з Варшави на село. Кожний старається якнайскорше позбутися польських грошей і замінити їх на що будь иншого, що попаде під руки, як діаманти, кожухи шери.

Довги Польщі і її видатки дійшли до такої високости, що це стало вже поправді гумористичним. Бюджет, який довів попередне міністерство до упадку, виносить трохи менше як 100,000,000.000 (сто мільярдів) марок; оден польський часопис став вже кепкувати із цієї велитенської суми і заявив, що колиб хтось загнав до Варшави 50 мільонів гусей, качок і курей, вартість їх в одну мить покрилаб весь недобір польського державного скарбу.

Головна і одинока причина катастрофального упадку фінансів Польщі є це, що вона має зівсім нездарну адміністрацію. М. Міхальський, якому пропоновано теку міністра фінансів, відмовився її прийняти, хиба, що його зроблять диктатором в справах фінансових, независимим від польського сойму.

Справа Східної Галичини перед Лією Народів в Женеві.

На нинішньому засіданню політичної комісії Збору Ліги Народів піднесено справу української Східної Галичини, в якій обороні стали представники двох доміній британської імперії, Канади і Південно-Африканської Спілки.

Чарлз Дж. Догерті, канадійський міністер справедливости, поставив в політичному комітеті внесенне, щоби Ліга Народів поробила такі заходи, які вважати-ме за відповідні, для вирішення питання української Східної Галичини.

На се деякі представники альянських держав сказали свою гадку що Ліга Народів не має права давати вказівки державам у справах про які сама вона не є компетентною судити.

На се заявив лорд Роберт Се-

в ринку, що роздалися до нього три ступи.

Стріли генерала Пілсудського не ранили, але граф Грабовський, котрий йому товаришив, одержав рану в ногу.

Президент казав шоферови їхати до шпиталю. Коли його запевнено, що рана не є поважна, він вперся їхати до театру, як мав гадку спершу. Як прибав до театру, зібрана там публіка привітала його із запалом.

Заговірник хотів по замаху відобрати собі життя, але його арештовано, заки міг доконати самовбивства.

Молодий український студент, що виконав замах на Пілсудського, се син визначного українського адвоката д-ра Стефана Федака.

Він стояв поза військовим кордоном і відтам дав стріли. Кулі впали в задню часть автомобіля і ранили Грабовського.

Грабовський давніше був польським міністром фінансів, а тепер

має перелік газети в Галичині, що буде друкована на поспішній ротацийній машині. Взагалі можна сміло твердити, що нід тим оглядом ми йдемо в Галичині в першій ряді технічного поступу. Наша ротацийна машина, поперхова (має партер і перший поверх) є останнім висловом друкарського технічного поступу. Вона здатна друкувати рівночасно 2 газети, кожду по 20 тисяч примірників на годину.

„При тій нагоді маємо бажання і до наших передплатників, покупців, читачів, прихильників і дописувачів. Перших просимо, щоби словом і ділом подбали про поширення „Українського Вістника“; щоби зєднували нам нових передплатників та поновили вкладки на пресовий фонд, котрі обернуться на заплату довжних 5-ти мільонів за ротацийну машину. Других просимо подавати короткі, ядерні, без підкладу особистих непорозумінь, дописі, в котрих треба представля

сам спосіб, як Польща підпомагає Савінкова. Відділи одного і другого нападають на поїзди, висаджують їх в воздух і рабують всі запаси, які везеться для голодних. І він висміває акцію Америки, яка висилає поміч голодним, яку однак сейчас Польща за французькі гроші нищить.

Та иньші є цього переконання, що це самі московські голодні селяне нищать всі поїзди, які везуть поживу, щоб не ждучи на свою чергу поділитися зрабованим збіжем і запасами.

5.700 марок польських за одного американського доляра.

Катастрофальний упадок польського гроша, який довів до цього, що 27. вересня діставалось 5.700 польських марок за одного американського доляра — спричинила,

ської Східної Галичини. На се деякі представники альянських держав сказали свою гадку, що Ліга Народів не має права давати вказівки державам у справах про які сама вона не є компетентною судити.

На се заявив лорд Роберт Сесил, котрий на Зборі Ліги Народів заступає британську домінію, Південно-Африканську Спілку, що лише Ліга Народів сама є найвисшим судією про свою власну компетенцію (управнення) і вона може давати вказівки все, де тільки і коли схоче. „Ліга Народів — казав він — може давати вказівки у всякій справі, що дотикає світового мира“.

Політичний комітет згодився з ним і питання про Східну Галичину прийде на порядок дня на слідуючому засіданню.

З Українців в Женеві працюють втім часі Др. К. Левицький і о. Й. Жан Ч.С.В.В.

край, і покинув служити, записавши до козацького реєстру, замість себе, свого єдиного сина Василя.

Доживаючи тепер свого віку в Корсуні, Данило дуже сумував і каювся в помилках свого молодого життя; найбільше ж його мучило сумління за тим що він зрадою згубив славного козацького ватажка й гетьмана запорожського Сулиму.

Під ті часи в Корсуні зявився козак Микита Галаган, що десять років пропадав з Корсуня невідомо де.

Микита Галаган був козак, як тоді говорили »з діда й прадіда«, а що від часів гетьмана Сагайдачного всі козаки мали обовязком давати своїм синам освіту, то й Микитин батько дав своєму синові освіту в бурсі Київського Брацтва. Ця освіта, що провадилася тоді під керіванням самого митрополита Петра Могилы, вийшла на велике лихо самому Микиті й на велику користь та втіху Україні, бо коли року 1637 гетьман запорожських козаків Павлюк підняв на Україні проти польського панування повстання, Микита не звернув уваги що більшість ре стрових козаків, забезпечених ґрунтами й волею, лишилася на польському боці, а перейшов до запорожців, бо ті обстоювали за права вьшого українського люду, поневоленого поляками, і за грецьку віру, утиснуту католицтвом.

Після того, як це повстання скінчилося

перемогою поляків, Микиту Галагана за участь у ньому було виписано з реєстру козаків, а разом з тим він позбувся й усіх козацьких прав: у нього було відібрано батьківщину разом з хатою й худобою, а його самого записано в підданці, себто в хлопи панів Вишневецьких.

Галаган не скорився тій карі: він покинув рідний Корсунь і втік на запорожжя, маючи думку повернути собі свої козацькі права збройною рукою. З тією метою через рік він разом із запорожцями та козаками »виписчиками« знову ходив на поляків, під проводом Остряниці та Гуни, але й ця війна скінчилася нещастливо, і Микита разом із запорожцями мусів тікати на Січ за пороги.

Та й на цьому не скорився завзятий Галаган: через два роки із запорожським ватажком Півтора-Кожухом знову ходив він на Україну піднімати повстання не довело ні до чого, тому не знаючи, до чого прикласти своє завзяття, Микита пристав до отамана Максима Гулака, що за гроші взявся допомагати турецькому султанові проти персів, і ходив з ними за Кубань і далі через Кавказ аж у перську землю. У тому поході Галаганові поталанило: він добув багато золота і, повернувшись з ним до Січі, почав шукати собі заступника, щоб за гроші відкупити собі свої козацькі права.

Почувши, що Богдан Хмельницький що був у гетьмана Остряниці за військового писаря і добре знав Галагана, тепер був Чигиринським сотником, Микита подався до нього і, розказавши про свої пригоди й бідування, просив поради. Хмельницький був дуже прихильний до всяких прохань. Через одного свого приятеля-шляхтича Чигиринський сотник по листувався з Яремою Вишневецьким, і той за пять тисяч золотих згодився заробити про всі провини Галагана і, винисавши його з своїх підданців, приписав до Корсунських міщан; про те ж, щоб повернути Галаганові козацькі права й маєтки, Вишневецький і слухати не хотів, та те було і не в його владі.

Таким чином року 1647 після десяти років змагання за свої права, Галаган повернувся нарешті до Корсуня вільним маючи до того де-які гроші, і хоч був приписаний до міщан, але на те не вважав а носив при боці шаблю і звав себе козаком.

Через недовгий час після повороту до Корсуня, проходячи по-над Россю, Микита зустрівся з Прісею Цимбалюківною саме, коли вона підходила до річки з відрами. Завзята постать загартована в походах та бойовищах козака, його довгі чорні вуса та пекучі очі зразу вразили молоду дівчину. Вона засоромилася і, почуваючи на собі пильний погляд козака,

мов не своїми ногами ввійшла у річку, не своїми руками набрала у відра води, хапаючись, почепила їх на коромисло й, піднявши на плечі, хутко побігла берегом, підвертаючи до стежки, що простувала до батькової левади.

Микиті теж зразу впала в око ніжна, гнучка постать дівчини, бо краси тієї постаті не мали сили заховати від його очей ні біла мережана сорочка, ні коротенька, ріжноколірова плахта, що так щільно обгортала її стрункий стан.

Поки Прісія набірала воду, Микита стояв на березі, стежучи очима за всіма рухами дівчини, коли ж вона вийшла з води, козакові схотілося глянути на неї зблизька, і він, перепинивши Прісію дорогою та піднявши трохи шапку, промовив:

— Дозволь, дівчино, напитись води...

Прісія спалахнула румянцем і, підставляючи козакові передне відро, теж йому вклонилася; коли ж козак нахилився пити стиха проказала:

— Доброго здоров'я пивши...

Микита, нахилившись над відром, не стільки пив, скільки очі попасавав на Прісію, і добре тепер резгладів, що в дівчині великі карі, з довгими віями, очі, а над очима рясні та вузенькі, мов шнурочки, чорні брови. У волосся дівчини було встролено кілька хрепчатих барвінків та червоний мак, що найвлучніше припадав до її чорнявого волосся.

(Далі буде).

Апель Американців звільнених з совітського пекла до цивілізованого світа.

УПС. повідомляє: „Чикаго Трібюн“ приносить слідуєчий апель 6 Американців, котрих на домагання Гувера звільнено з совітської в'язниці: Ми щасливі, що політика Зєдинених Держав супроти теперішньої влади не змінилася.

Ми думаємо про тисячі закладників і ув'язнених котрих ми полишили в тюрмах совітської Росії. Вони терплять страшно фізично і морально, одержують на цілий день чверть фунта хліба і умирають з голоду. Тому ми звертаємося з усильною просьбою до цілого цивілізованого світа, щоб допомогти тим нещасливим висвободитися з того пекла.

Совітська влада веде широку пропаганду на цілім світі але ми могли переконатися по різних тюрмах в совітській Росії, як виглядають в практиці всі декрети совітської влади. Ми тільки зерном піску в цілій тій російській трагедії, але головною цілю нашого життя буде, постаратися, щоб така трагедія більше нігде не повторилася.

Справа самостійности Албанії.

В лондонських політичних кругах повідомляють, що англійське правительство дійшло до порозуміння в справі уставлення границь Альбанії.

В порозумінню означено не лиш границі Альбанії але також запоручено незайманість її території і незалежність.

Польський соціаліст про Волинь.

Тадеуш Голувко пише в польським соціалістичним дневнику „Робітнік“, який виходить у Варшаві:

Був я в Кремінці Дубні й Рів-

числить 600.000 озброєної мужви. Кожда урядова посада обсаджена двічі і тричі, але ніхто з тих урядовців не працює. Скрізь все аж кишить від сміття і бруду, що прострах збирає. А сей образ занепаду стає ще яркіший, коли поглянути на промислові та хліборобські області теперішньої Польщі. Колишні частини пруської землі, свого часу справжня скарбниця землеплодів Німеччини [збіжа й бураків], сьогодні так підупали, що зійдуть мабуть в найкоротшим часі мов на глум своїй колишній культурній вершині до соромного животіння польських латифундій. Тимто бачиться скрізь, що навіть сі частини населення в сій провінції, які не належать до найбільш свідомих, зачинають фанатично ненавидіти все, що пахне Варшавою. Промислові заводи в конгресовій Польщі по найбільшій частині не працюють. Великі фабрики сукна тут і там в руху, але недостача сирівців спричинить небавком і в них повний застій. Їх продукція обнизилася по кінець квітня с.р. до 11 проц. мирової продукції. Такі самі відносини помітні й щодо вуглевої продукції в домбрівській китловині. Тут вона обнизилася наслідком страйків, неохоти до праці та знищення машин на протязі тогож часу до 40 проц. колишньої мирової продукції. Трохи краще представляється витворюванне нафти. Воно осягає 55 проц. мирової кількості. Тому нафта сьогодні одинокий вивозовий товар Польщі. Зате продукція дерева, яким заосмотрювано передше велику частину горішньо-шлеських законів, майже зовсім занепадала. Товаробмін з заграницею дуже утруднений тому, що Польщі сливе не працюється зовсім, а до того польський робітник ніяк не може рівнатися з робітником в Зах. Європі. Великі торговельні контори майже всі замкнені. В малих крамницях не можна нічого порядного купити. Ціла торгівля в занепаді. Тільки міняйли найгіршої марки роблять свої інтереси. Як вивіз так і привіз товарів сьогодні в Польщі на мертвій тоні-

На Угри пхаєсь силоміць бувший дісар австрійський Кароль.

В Росії в вийшов розказ від Троцького, що в губернії Петроградській селяни обов'язані 100 днів в році робити для уряду. Справді полекша для селянина — не гірш панщини!

Рух проти-большевицький збільшаєсь з кожним днем.

Доносять з Букарешту, що оден відділ „валечного“ войска польського напав на територію румунську та зрабував усе, що під руки попало.

З Бразилії.

Залізниця С. Павльо-Парагвай вже прийде до своєї цілі. Буде виходити правдоподібно з одної стації Со-рокабана. Знаряди будови уже приговляються.

Доносять часописи, що в Аргентині появилася у великій кількості саранча.

З Рію пишуть різні часописи, що по приміру Півн. Америки і в Полудневій Америці прийде до цього, що заборонять зовсім продавати алкоголь. Та чи справді до цього прийде — годі сказати. Здається, що це лиш бажання, а до виконання його дійсно далеко.

Під сю пору у Бразилії горячково працюють над вибором кандидата на президента республіки.

Довідуємось з достовірного жерела, що Впр. О. Протоігумен оо. Василіян, А. Калиш, вже суть в дорозі до Бразилії.

Редакція наша шле найщирші желання щасливої дороги. Тоді й довідаємось про точний приїзд Ексс. Митрополита.

Переписка Редакції.

Ш. П. Н. Бородюк — Рію. Часопись за-плачена — гроші одержано. Коли календар викинується — вишлемо. Шийий при-

і так ішла все дальше і дальше далеко дуже далеко аж на край світа. А там дійшла до сонця, але оно було дуже горяче і страшне, мало її не спалило. Борзо побігла она до місяця, але він був дуже студений, грізний і злий, і побачивши дівча, сказав: „Чую людське мясо.“ Борзо втікла дівчина від него і прийшла до зірок, они були для неї любими і добрими і каждая сіла на низонькім стільчику. Зірка Денниця же встала, дала їй кісточку з пальця і сказала: „Як будеш мала сю кісточку, то отвориш шклянну гору, де є твої братя.“

Дівчина взяла кісточку, завинула обережно в обрусець і пішла. Ішла так довго, доки не прийшла до шкляної гори акої вхід був замкнений. Тепер хотіла дівчина виймати кісточку, але розвинувши обрусець, не знайшла кісточки, згубила її. Що тепер почати? Своїх братів хоче вибавити, а не має ключа, щоб отворити шклянну гору. Добра сестра взяла ножа, відтяла мізерний налець, вложила в замок і щасливо отворила. Коли вступила до середини, вийшов до неї якийсь карликочок тай каже: „Дитино моя, чого ти тут шукаєш?“

„Шукаю своїх братів, сімох гайворонів,“ відповіла вона.

Карлик сказав: „Панів гайворонів нема дома, але як хочеш тут почекати заки вони прийдуть, ходи до середини.“

Потім приніс карлик їду для гайворонів у сімох тарельчиках і напиток у сімох чашах і з кожного тарельчика зіла по трошки сестричка і з кожної чаші потягнула трошка а в послідню чашу впустила перстенець, що его була взяла з собою.

Аж нараз чує в воздуху шум і краканя, тоді каже карлик: „Зараз прийдуть панове гайворони.“ І бач прийшли і взяли їсти і пити і познаходили свої тарельчики і чаші. Один каже за другим: „Хто то їв з мого тарельчика тай пив з моєї чаші? То були людські уста.“ І як семей випив до дна свою чашу, скотив ся ему перстень до дзюба. Він его оглянув і пізнав, що то

ручено. незайманість її територіальну незалежність.

Польський соціаліст про Волинь.

Тадеуш Голувко пише в польським соціалістичним дневнику „Робітник“, який виходить у Варшаві:

„Був я в Кременці, Дубні й Рівнімі. Переконався, як багато мав я слушности, пишучи, що Волинь — це не польський край. Польський елемент там — капля в українсько-жидівсько-російським морі.“

Так, Волинь се не польський край. Се знають польські соціалісти. А однак стоять вони на тім, що Волинь має належати до Польщі. І тільки домагаються, щоби колонізацію Волині переводити делікатніше, бо тоді успіх буде ліпший. А то український нарід готов збунтуватися і визволитися з польського ярма.

Повне банкруцтво Польщі.

Польща доборолася до самого краю. Вона так довго кривдила, грабувала та нищила всіх, що не хотіли добровільно ставати добичею її кровожадної ненажерливости, поки сама — як той ненаситній скарбами дервіш в арабській казці — не опинилася безпомічною нужденною калікою на манівцях свого псевдодержавного життя. Доказом сього, як дуже обнизився престиж її політичного впливу за кордоном, — недавні рішення Найвищої Ради та найновіші французькі еунціяції, які щораз більше нагадують англійські. А про внутрішній занепад Польщі приходять такі вісти, що Европа знову має прекрасну нагоду поразотний перекопати про велику правду тих славетних слів, що такіж безсмертні, як і слава Костюшка: „Польска нержондем стої“. Ось послухаймо тільки, як висловився недавно про внутрішні відносини в теперішній Польщі один добрий німецький знавець господарських відносин на східних областях. Він пише у „Vossische Zeitung“ під заг. „Польща під знаком занепаду“ таке:

„Польща має нині армію, що

ється зовсім, а до того польський робітник ніяк не може рівнатися з робітником в Зах. Европі. Великі торговельні контори майже всі замкнені. В малих крамницях не можна нічого порядного купити. Ціла торгівля в занепаді. Тільки міняйли найгіршої марки роблять свої інтереси. Як вивіз так і привіз товарів сьогодні в Польщі на мертвій точці — за виїмком може одного воєнного матеріялу, який до того до власливої торгівлі не належить. Одним словом — кінчає німецький очевидень — ціла господарка Польщі збанкрутована вповні і нема виглядів на її уздоровлення.

З того виходить ясно, що ратування країв і народів перед польською рукою це не тільки питанне національної волі чи поневолення, а питанне загально людського добробуту. Бо коли Поляки силою своєї крайно негосподарської, крайно нетямущої вдачі протягом кількох років переминують найбільше врожайні та промислові області в занепаді неужитки, то лежить в інтересі господарського уздоровлення Европи обмежити їх владу на якнайменший простір на Сході.

Найновіші вісти.

В Австрії біда і то не аби яка. Голод і недостача усього відчуваєсь на кожному кроці. У Відні перед домом міністерства фінансів зібралась велика товпа голодного народу. Міністер вийшов, приобіцяв поміч, але чи її сповнить?

Італія одержить по Австрії деякі кораблі. В кількох містах прийшло знова до неспокою.

Англія дарувала 50.000 фунтів штерлінгів на ціль Ліги Народів.

Ірландія і Англія ще продовжують свої переговори.

В Португалії вибухла революція. Много уже жертв є, так в убитих як і ранених. Це не новість, бо в Португалії часто таке лучаєсь.

Німці стараються, аби канцлер Бірт дальше позістав на свому становищі. В Німеччині дотепер виходять лише соціалістичні часописі.

желання щасливої дороги. Тоді й довідаємось про точний приїзд Експ. Митрополита.

Переписка Редакції.

Ш. П. Н. Бородюк — Рійо. Часопись заплачена — гроші одержано. Коли календар викінчиться — вишлемо. Щирий привіт засилаю.

Ш. П. Д. Іванків — С. Павльо. За гроші Спаси-Біг! Прийміть щирий привіт!

До відома Шан. Читачам в Дорізон і околиці: Календар кінчиться друкувати. Більшу кількість вишлеться Всч. о. Омеляну Ананевичу. Вони з ласки своєї доручать усім тим, котрі замовлять, Ціна оголосить ся вкортці.

ДІТЯЧИЙ СВІТ

СІМ ГАЙВОРОНІВ.

(Конець.)

То его сини були. Закляв, пропало, вже не відкличе.

І стали сумувати батько і ньєнка що так легко своїх синів позбулись. Тільки потіхи мали, що з дочечки. Вигодувалась якось тай з кожним днем ставала красшою та ліпшою.

Довго не знала она, що мала братів; ні батько ні мати не згадували ніколи про них. Аж раз якось почувла між людьми, як говорили о ній, що красна з неї дівчина, але нещаслива, бо стратила своїх братів. Засумувало дівча тай пішло до батька і нені питати чи мала яких братів і де вони ділись? І не було вже що їм таїти, сказали, що то була така воля Божя, а не она тому винна. Але дівчина почала гризтися, бо совість не давала їй спокою і продумувала над тим, як би то могла єї очистити. І не могла ніяк собі поради ти доки раз не взяла і не пішла в сьвіт шукати своїх братів. Нічого з собою не взяла, лишень перстень що мала его від нені на памятку, хліба, щоб було що зісти, як зголодне, збаня води до питя, тай триніжок до відпочинку.

прийдуть панове гайворони.“ І бач прийшли і взялись їсти і пити і познаходили свої тарельчики і чаші. Один каже за другим: „Хто то їв з мого тарельчика тай пив з моєї чаші? То були людські уста.“ І як семий випив до дна свою чашу, скотив ся ему перстень до дзюба. Він его оглянув і пізнав, що то перстень від батька і ньєнки і сказав: „Дав би Бог, щоб була тут наша, сестра, она нас освободила-б.“

Почувши се дівчина, вийшла ізза дверей. звідки їх підслухувала, і в тій хвилині перекинулись всі гайворони у людей. Тоді привитались і поцілувались і пішли весело до дому.

Учитель: Ремісника пізнати по начиню, по знарядях, яке тримає в руках.

Ученик: Не завсігди, пане учителю, мій тато найчастійше тримає в руках шклянку а є шевцем.

Одному панкови втікла жінка, але він не хотів за нею пошукувати лише оголосив в часописах що виграв великі гроші на лотерії. Жінка дуже скоро вернула до дому.

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до рубаня дерева до палива, як і до залізниці і дорментів. Платня: від метра дерева по 1\$50 на місці (у лісі); за дормента по 1\$600 так само на місці. Знаряди робітничі привезти зі собою. Зголошуватись до Петра Новацкого. Nova Galicia — Estado S-ta Catharina.

— Новий лікар у Прудентополі —

Dr. ROMULO CARDILLO

Clinica medica e cirurgica

Лічить недуги мушин і жєнщин так внутрішні як і зовнішні. Приймає недужих від 8—11 год. рано і від 2—5 по полудни

Мешкає в ринку, в домі, де мешкав Др. Лінс.

КАВА З ФАБРИКИ

S. JOÃO

— de —

ANTONIO CANDIDO CAVALIM
Iraty — C. № 21 — Paraná

Зайдіть, а там дістанете каву найлуччої сорти, без домішок — ароматичного запаху та і тано, як в жаднім іншим склепі.

Кривава книга.

29) **МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ 1918/1919 РОКУ.**

(Дальше.)

Наше положення було розспучливе, бо навіть і втікати не було в чім, колиб хто був зважився на це. В дальшій дорозі ескортуючий відділ польського війська побивав нас знову нагаями.

У Львові повели нас зі сгоди до бригад. По дорозі польська публіка ставала, прозивала нас словами, яких з огляду приличности годі навіть повторити плювала на нас, підоджувала ескортуючу сторожку, щоб нас на місці повбивала. В бригадах застали ми понад 2.000 ув'язнених цивільних й військових Українців обох полів, інтелігентів та селян. Десятки людей сиділо в маленьких клітках, де й фізіологічні свої потреби полагоджували. Харч складався з брудної чорної теплої води (мала це бути чорна кава!), з напів сирої кадусти і куска хліба. Раз враз сипалися на нас нагаї. Били всіх без розбору, старих, сивоволоних священників, селян пані і панночки. Одної ночі привезли до нас з команди львівської жандармерії побитих двох українських офіцерів, які були так страшенно помасакровані, що в ночі повмирали. Їх назвищ не пам'яю, та між інтернованими було багато, які їх знали особисто. По трьох тижнях побуту в бригад-

ках вибрали з поміж нас полонених 120 старшин і лід ескортою легіоністок (для більшої наруги) повезли нас до Перемишля. Ми їхали туди три дні. Цілий цей час ми не діставали ні крихітки стравп або куска хліба. Навіть води не можна було напиться, бо хто тільки вихлився за двері вагону, того зараз били нагайками. Та не лише жовнярі, але й залізничники знущалися над нами.

З Перемишля повели наш транспорт до Півкулич. Там повсаджувано нас до малих кліток, довгих на 2 м., а широких на 3 м. по 25—30 чоловік в одній. Нікого звідтам не пускали. Їсти не давали нічого. Ми довідалися, що поїдемо до Берестя. Перед вїздом кликали кожного із нас осібно до казначарії, казали розбиратися до нага, забирали і крали наші речі, а опісля казали вбратися в приготоване лахміття. Багато із нас було підком босих, багато без штанів, деякі без сорочок і капелюхів. В такім стані виведено нас на місто. Ми мусіли переходити ріжними вулицями три рази вздовж і поперек, причім багато падало на нів живих з утоми побоїв і голоду. До Берестя ми їхали 5 днів. Через цілий час їзди нас безвпинно били. Ми жалувалися на це перед командантом ярославської стації та дістали від нього відповідь, що жовнярам вільно бити. До Берестя ми приїхали 30 червня.

(Далі буде).

ПОЗІР! — ПОЗІР!
УКРАЇНЦІ В ПРУДЕНТОПОЛІ І ОКОЛИЦЯ!

Теодор Савечка

отворив робітню ковальську. Може кожний дістати з доброї стали фойси, сокири, серпи поодинокі або й тузінами. Кує вози, направляє ушкоджені й виконує взагалі всякі роботи, входячі в обсяг цього фаху. Робота совісна — ціни приступні.

Кожний Українець повинен се вже раз зрозуміти, щоб лиш своїх ремісників підпирати!

Theodor Savetchka
Prudentopolis Parana

Позір Українці оселі Прудентопільської!

Заким маєте гадку іти в процес, або до суду то вступіть, та порадьтеся п. В. Лопатюка, Всякі записи, розписи, рекіремента, щоб они були добрі, мусять бути добре зроблені. Зробити може найлучше, лиш свій чоловік. Тому ідіть, предлоіть своєю українською мовою, а п. Василь Лопатюк залагодить добре, і тай тано.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА
ЛІНІЯ ЕСПЕРАНСА — ПРУДЕНТОПОЛІС

Поручаємо наш ново-отворений склеп, в котрім мож набути всего — добре і тане. Маємо всякі матерії, капелюхи, убраня готові, пали парасолі, як також всякого рода залізня.

Продаємо сіль, муку, каву в зернятах і мелену і все, що тільки забажаєте.

Ціни умірковані і продається все танше як у инших торговлях.

Купуємо, герву, мід, віск, масло і прочі продукта колоніяльні.

Пам'ятайте, що вже раз треба поняти сей великий клич: **„СВІЙ ДО СВОГО!“**

З глибоким поважанєм

Семчишин — Опушкевич & Спілка

Українці, котрі суть на лістах військових а раді би себе звільнити від війська повинні задалегіть виробити звільнене. Час на се виходить до 15. листопада. З тими рекірементами удавайтеся до п. В. Лопатюка Сей чоловік вже много увільнив, то і тепер увільнить. Представте свої причини, та не відкладайте. Ідіть до Українця бо нині клич: „Свій до свого з всіми потребами!“

Др. Мирослав Шеліговский

ЛІКАР І ОПЕРАТОР

CURITYVA

Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновішої системи. Виконує всякі операції хірургічні. Посторонних слабих приймає на ліченє і побут у своїй клініці. Лічить лучами Roentgen. Посідає власну лабораторію до оглядин хемічних і мікроскопових, та всяких инших оглядин крови в слабостях внутренних. Порада устно і лисовно. — Мож розмовитись по українськи.

CONSULTORIO
CIRURGICO — MEDICO

Dr. José Mendes de Araujo

Бувший славний асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить з великим успіхом слабости жіночі і дітей.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости нервові, недуги жінщини і дітей.

При ліченю недуг крови уживаєсь 914 і 606.

В. Кун і Син.

Іпіранга — Гважувіра — Парана

Поручаю мій склеп при фабриці капелюшків, купую всякі продукти краєві, продаж гуртовна і деталічна.

W. Kuhn & Filho,

Guajuvira Parana

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як мальованне декорації домів

СКЛЕП

НИКИТИ ДОНЯКА

в місті Іраті

є знаний усім, так в Іраті як і з подальших околиць зі свого великого склепу, який отворив еще в р. 1908 у великім мурованім домі враз з приютом для подорожуючих до Прудентополя і звідтам до Іраті. Кожний, хто заїде у його дім, знайде вигідну обслуґу, як також зможе набути у склепі усе, що йому потрібне до ужитку домашнього і ріжничого.

Купую герву-мате і инші продукти хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополя і кольній Іраті.

Федір Шнайдер

—:— в Портон —:—

подає до відома пп. Кольоністів, що його

ФАБРИКА ОЛІО

купує насіне лєну і конопель. як також прядиво лєняне і конопельне. Одно кильо насіня є лєну платить по 400 реїсів; насіне конопель по 500 реїсів. Прядиво чисте 1 кильо 1\$300 і більше.

Пишіть:

Theodor Schneider

Portão Parana

Або через посередництво Григорія Тадри — Портон.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости нервові, недуги женщин і дітей.

При ліченю недуг крови уживаєсь 914 і 606.

Ціни приступні. В заведеню візита коштує 5\$, в домі слабого 10\$.

Поза містом платиться від години.

GUARAPUAVA, Praça 7 de Setembro

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБИТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як мальованне декорації домів, церков і образів нашого стилю і обряду та взагалі всякого рода роботи малярські.

S. HORVATCH

CURITYVA г Barão do Rio Branco 19 с. р. 187.

усе, що йому потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Купую герву-мате і інші продукти хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополя і кольної Іраті.

Пишіть:

Theodor Schneider
Portão Paraná

Або через посередництво Григорія Тадри — Портои.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

ІРАТІ — ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям в Іраті і подальших околиць товари нашого склепу, який є завжди заосмотрений в різнородні фазенди, Seccos e Molhados, залізя, начиня кухонне і прочі знаряди рільничі.

СКУПОВУЄМО ГЕРВУ, ВІСК, МІД, і інші продукта кольоніяльні.

Випродаж гуртовна і деталічна.

Для пп. Каросників кукурузи і січки не брак!

ODRECKYI & KOZAKEVYCH

Iraty — Адреса телеграфічна „Kozak“ — Paraná

BEVAM AS CERVEJAS

da

ATLANTICA

CAIXA
POSTAL
246.

TELEPHONE
454.

MARCA REGISTRADA

Atlantica Luzitana
Curilibana — Porter

ЯКЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Ігвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитана, Гамбург, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Більц, Вода Столова, Женжібре; ГАЗОЗИ: з Цитрини, Абакаші, Малин, Помаранч, Содова воде.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни! Роздаємо також насінє ячменю за контрактом і продаємо вибиранє насінє ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у Прудентополи в домі п. М. Козловського.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО

В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципію Іраті

Продаю товари різнородні — яких справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Напитки різнородні. Скуповую герву.

На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перстені, ланпушки до годинників іт.д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odreckyi

Antonio Rebouças Paraná

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП

ВАСИЛЯ ВОИТОВИЧА

у Прудентополи

Містить усякі найпотрібніші знаряди господарські — рільничі, як також різного рода матерій, від найтанших до найдорозших: касеміри, чисто вовняні пали, готові убраня, коци, полотна, хустки, стяжки, капелюхи соломяні нитки до шитя, вишиваня і ручних робіт, зимові шалі, перфуми, перфумованє мило, скло, начиня кухонне, залізо, машини до шитя, порох, шріт, фугети, славна паста «фаворіта», шнурівки, книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до ф рб, свічки стеаринові, а подостатком муки найліпших марок, соли меленої, грубої і рефінованої столової, нафта, тютюн, риж, цукор, фарина кукурузяна і мандькова, фасоля, кава палена і зернятами, чай з Індій.

Скуповую на більшу скалю герву і інші продукта кольонійні.

Wasilio Woitovycz

Prudentopolis Paraná

Одинока українська фабрика цукорків
ІВАНА КУТНОГО

CURITYVA — MARTINS AFFONSO № 6.

Виробляє різнородні цукорки різного смаку і зовнішньої форми.

Досі у Парані не було української фабрики цукорків а коли она існує від двох місяців спішіть з замовленням. По цукорки пішіть і голосіть ся до ІВАНА КУТНОГО в Куритибі.

CASA „DNISTER“

НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП В УНІЙОВ ДА ВІКТОРІЯ,
КУЧМИ І ДУНЦЯ.

Маємо на складі різнородні товари, як: фазенда, армаріньо — начиня, кухонне, напитки краєві і заграничні, залізо і всякі продукта споживчі. Також виконуємо кравецьку роботу після замовлень.

ЦІНИ НАЙПРИСТУПНІЙШІ.

Українці! Попирайте завжди лиш своїх!

CASA „DNISTER“
de Kutchma & Dunetz.

Rua Vidconde e Nacar — União da Victoria — Paraná.

Печатня оо. Василянв Прудентополи.